



**GERMAN PRESIDENCY**  
**2022-2023**

## **Deklaracja**

20. sesja ministerialna RPMB, Wismar, Niemcy

**2 czerwca 2023 r.**

Rada Państw Morza Bałtyckiego (RPMB), w skład której wchodzi Ministerstwo Spraw Zagranicznych Danii, Estonii, Finlandii, Islandii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Norwegii, Polski i Szwecji oraz Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, zebrała się podczas 20. sesji w Wismarze w dniu 2 czerwca 2023 r. na zaproszenie Ministra Spraw Zagranicznych Niemiec.

1. Rada potępiła Rosję za rażące naruszenia prawa międzynarodowego, w tym Karty Narodów Zjednoczonych, jednocześnie godzące w podstawy międzynarodowego porządku opartego na zasadach, których kraj ten nieustannie dopuszcza się w postaci niesprowokowanej, nieuzasadnionej i bezprawnej agresji wobec demokratycznej i suwerennej Ukrainy. Białoruś, zezwalając Rosji na wykorzystywanie swojego terytorium, infrastruktury i sprzętu wojskowego, stała się współwinna tej nieuzasadnionej agresji. Rosyjska agresja zupełnie nie przystaje do modelu stosunków międzynarodowych w regionie Morza Bałtyckiego opartego na współpracy i będzie miała długofalowy niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo w regionie. Rada potwierdziła, że relacje z Rosją i Białorusią pozostaną zawieszane tak długo, jak oba kraje będą się dopuszczać naruszania podstawowych reguł i zasad prawa międzynarodowego.
2. Rada podkreśliła swoją niezmienną solidarność z Ukrainą, państwem-observatorem RPBM, w jej korzystaniu z prawa do obrony przed rosyjską agresją, zgodnie z postanowieniami Karty Narodów Zjednoczonych. Rada wyraziła poparcie dla niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy w granicach uznanych przez wspólnotę międzynarodową i zapewniła, że nigdy nie uzna rosyjskich prób nielegalnej aneksji jakiegokolwiek części terytorium Ukrainy. Członkowie Rady podtrzymali swoje zaangażowanie w udzielanie Ukrainie wsparcia wojskowego, humanitarnego, prawnego i finansowego oraz poparcie dla sankcji skierowanych przeciwko Rosji i Białorusi tak długo, jak to będzie konieczne. Rada podkreśliła, że żadne przestępstwa nie mogą uchodzić bezkarnie, w tym zbrodnia agresji, zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości, oraz podtrzymała zdecydowane poparcie dla międzynarodowych

działań na rzecz dochodzenia pełnej odpowiedzialności. Ponadto Rada z zadowoleniem odnotowała działania zmierzające do ustanowienia specjalnego trybunału ds. zbrodni agresji przeciwko Ukrainie. Rada wyraziła gotowość zaangażowania się – razem ze wspólnotą międzynarodową – w dalszy rozwój przyszłego międzynarodowego mechanizmu reparacyjnego i w tym kontekście z zadowoleniem odnotowała przyjęcie w instytucjonalnych ramach Rady Europy Poszerzonego porozumienia częściowego w sprawie rejestru szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie.

3. Stawiając zdecydowany opór i walcząc o wolność, naród i rząd ukraiński dali dowód nadzwyczajnej jedności, odporności, innowacyjności i umiejętności adaptacji w krytycznych warunkach, w czym dostrzegamy źródło bezcennego doświadczenia i lekcję także dla naszych społeczeństw. Rada wyraziła uznanie dla solidarności i jedności, jakimi wykazali się mieszkańcy regionu Morza Bałtyckiego w miastach i miejscowościach, które przyjęły miliony uchodźców uciekających przed rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie i które udzielają im pomocy i wsparcia, oraz wezwała do utrzymania tego wsparcia.
4. Rada wyraziła także głębokie zaniepokojenie bezpieczeństwem w regionie Morza Bałtyckiego w kontekście agresywnych, prowokacyjnych i nieuzasadnionych działań Floty Bałtyckiej i Sił Powietrznych Federacji Rosyjskiej, które naruszają powszechnie przyjęte standardy bezpieczeństwa na morzu i w powietrzu. Działania te stanowią zagrożenie bezpieczeństwa nawigacji i komunikacji morskiej i powietrznej.
5. W kontekście rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i jej skutkom dla bezpieczeństwa w regionie Rada podkreśliła znaczenie dalszego rozwoju odporności społeczeństw w państwach regionu Morza Bałtyckiego. Rada dostrzegła potrzebę poprawy zdolności społeczeństw w zakresie oporności na sytuacje nadzwyczajne i wychodzenia z nich. Oznacza to, między innymi, podejmowanie działań na rzecz wzmacniania obrony cywilnej, przeciwdziałania dezinformacji i rozpowszechnianiu fałszywych narracji, ochrony i wzmacniania odporności wspólnej infrastruktury krytycznej oraz zapewniania bezpieczeństwa energetycznego i bezpieczeństwa dostaw.
6. Rada podkreśliła wspólny cel, którym jest osiągnięcie neutralności klimatycznej najpóźniej w 2050 roku. Region Morza Bałtyckiego dysponuje znacznym potencjałem energii odnawialnej, takiej jak morska energetyka wiatrowa. Wykorzystywanie tego potencjału w sposób szanujący środowisko naturalne może stanowić znaczący wkład w walkę ze zmianami klimatycznymi, podnieść bezpieczeństwo i niezależność energetyczną oraz obniżyć koszty energii.
7. Prowadzona przez Rosję wojna napastnicza przeciwko Ukrainie uwydatniła znaczenie obniżenia poziomu uzależnienia Europy od rosyjskich paliw kopalnych. Rada podkreśliła, że wszystkim państwom członkowskim udało się obniżyć poziom zależności od węgla, ropy i gazu rosyjskiego pochodzenia. Rada

potwierdziła powzięty przez jej członków zamiar szybkiego wycofywania się z importu rosyjskiej energii i jej nośników.

8. W tym kontekście Rada z zadowoleniem przyjęła wyniki Bałtyckiego Forum Morskiej Energetyki Wiatrowej (Baltic Offshore Wind Forum), które odbyło się 9 maja 2023 r. i przypomniła postanowienia podpisanej przy tej okazji deklaracji berlińskiej w sprawie morskiej energii wiatrowej (Berlin Declaration on Offshore Wind).
9. Rada odnotowała zagrożenia dla środowiska naturalnego, gospodarki i bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa ludzi, wynikające z faktu zalegania w Morzu Bałtyckim tysięcy ton broni konwencjonalnej i chemicznej. Ponadto broń taka może stanowić niebezpieczeństwo dla organizmów morskich, rybołówstwa i żeglugi, utrudniać instalację podwodnej infrastruktury energetycznej oraz wywierać niekorzystny wpływ na akwakulturę, turystykę i inne gałęzie niebieskiej gospodarki.
10. Rada odnotowała decyzję Rządu niemieckiego o rozpoczęciu krajowego programu natychmiastowych działań na rzecz wydobycia broni zatopionej w Morzu Bałtyckim i Północnym, w tym o budowie mobilnej platformy do jej usuwania. Rada z zadowoleniem przyjęła złożoną przez Niemcy propozycję wymiany doświadczeń zebranych w ramach powyższego programu z partnerami w regionie.
11. Rada pozytywnie oceniła rozpoczęcie międzysektorowego, multidyscyplinarnego i makroregionalnego dialogu w sprawie zatopionej broni i odnotowała zalecenia ekspertów zebranych podczas okrągłego stołu w Kilonii w grudniu 2022 r. i spotkania urzędników wysokiego szczebla HELCOM i RPMB w kwietniu 2023 r. Rada uznała znaczącą rolę HELCOM w tej dziedzinie. Rada zachęciła do kontynuowania współpracy z HELCOM i innymi podobnymi organizacjami celem uzupełnienia wiedzy, opracowania najlepszych praktyk środowiskowych w zakresie oceny ryzyka oraz poszukiwania możliwości finansowania opracowywania i wdrażania najlepszych dostępnych technik zarządzania w sposób szanujący środowisko i bezpieczny, oraz poprosiła Dyrektora Generalnego o przedstawienie Radzie postępów w tej sprawie.
12. Rada wyraziła zadowolenie z przedstawienia wspólnego komunikatu w sprawie aktualizacji strategii UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego i związanego z nią planu działania, który zawiera propozycje rozwiązań dotyczących amunicji zatopionej w Morzu Bałtyckim, a także z dyskusji na ten temat prowadzonej na szczeblu UE. Rada wyraziła oczekiwanie w związku ze zbliżającą się konferencją Our Baltic 2.0, która odbędzie się we wrześniu 2023 r. w Połędzie.
13. Rada z satysfakcją odnotowała rozpoczęcie w styczniu 2023 r. Baltic Sea Region Youth Forum, którego celem jest wspieranie konstruktywnego udziału młodzieży

na wszystkich szczeblach w regionie Morza Bałtyckiego. Rada wyraziła uznanie dla aktywnego uczestnictwa młodzieży, zarówno w kontekście Bałtyckiego Dialogu Młodzieży (Baltic Sea Youth Dialogue), który odbył się w Hamburgu w listopadzie 2022 r., jak i młodzieżowego spotkania ministerialnego RPMB w Berlinie w maju 2023 r.

14. Rada odnotowała przygotowanie mapy drogowej zaangażowania Baltic Sea Youth Dialogue zawierającej zalecenia dotyczące bezpieczeństwa w regionie oraz wyniki spotkania ministerialnego RPMB przedstawione przez młodzież w Wismarze. Rada z zadowoleniem przyjęła pomysły i propozycje przygotowane w celu wzmocnienia i ochrony odporności społecznej w państwach regionu Morza Bałtyckiego. Zachęciła także wszystkie zainteresowane podmioty w regionie Morza Bałtyckiego do zaangażowania się w Baltic Sea Region Youth Forum jako platformę uczestnictwa młodzieży.
15. Rada podkreśliła rolę RPMB jako cennego forum politycznego dialogu na aktualne tematy będące przedmiotem wspólnego zainteresowania państw regionu, czego byliśmy świadkami podczas niemieckiej prezydencji w latach 2022-23, a także funkcję tej organizacji jako narzędzia praktycznej współpracy. Sytuacja geopolityczna sprawiła, że współpraca regionalnej w basenie Morza Bałtyckiego jeszcze bardziej zyskała na znaczeniu.
16. Rada wyraziła uznanie dla starań podejmowanych w celu ponownego określenia priorytetów prac RPMB. Rada wezwała do podtrzymywania współpracy i komplementarności z innymi forami regionalnymi w celu uniknięcia nakładania się i dublowania działań. Podkreślając znaczenie i wzajemne powiązania między wszystkimi trzema priorytetowymi obszarami działalności RPMB, Rada zwróciła szczególną uwagę na bieżącą sytuację w obszarze priorytetowym Bezpieczny Region i zachęciła do zogniskowania praktycznej współpracy na kwestiach związanych z tym obszarem. Współpraca ta ma obejmować poszukiwanie i rozwijanie możliwości współpracy z Ukrainą jako państwem-observatorem w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.
17. Rada potwierdziła zaangażowanie swoich członków w realizację celów zrównoważonego rozwoju ONZ i porozumienia paryskiego w sprawie zmian klimatu. Zachęciła także swoich członków do ciągłego wspierania ambitnej, szybkiej i kompleksowej realizacji tych celów z wykorzystaniem istniejących i przyszłych mechanizmów i platform obejmujących region Morza Bałtyckiego, w tym m.in. bałtyckiego planu działań Komisji Helsińskiej, oraz do poszukiwania synergii między przyszłymi priorytetowymi działaniami CBSS a realizacją tych celów.
18. Rada doceniła współpracę RPMB i VASAB, w tym w kontekście Strategii UE na rzecz regionu Morza Bałtyckiego, oraz odnotowała przyjęcie przez 9. konferencję ministrów państw VASAB Wizji na rzecz rozwoju przestrzennego

regionu Morza Bałtyckiego w 2040 roku jako przykładu udanej współpracy w rozwiązywaniu problemów stojących przed regionem.

19. Rada odnotowała 25. rocznicę ustanowienia Stałego Międzynarodowego Sekretariatu w Sztokholmie i złożyła wyrazy uznania dla jego owocnego wkładu w realizację priorytetów CBSS na przestrzeni minionego ćwierćwiecza. Rada wyraziła uznanie dla Szwecji jako kraju-gospodarza za nieustanne wsparcie.
20. Rada wyraziła wdzięczność Niemcom za ich udaną przewodnictwo w Radzie Państw Morza Bałtyckiego w latach 2022-23. Rada wyraziła zadowolenie z okazji objęcia przez Finlandię przewodnictwa w lipcu 2023 r.